

Polomské novinky

Mesačník občanov obce Polomka • Ročník XXXI • 17. máj 2021 • Nepredajné

5

Dnes v čísle:

■ ZASADALO OBECNÉ

ZASTUPITEĽSTVO

■ DEŇ ZEME

■ ZÁHRADKÁRSKE OKIENKO

■ SČÍTANIE OBYVATEĽOV DOMOV

A BYTOV 2021

Mama

Vie o nás všetko. Viac, než mnohí iní.
A napriek tomu nikdy nesklame.
A nespomína dlho na prečiny.
O kom to vravím? Predsa o mame.

Mama.

Ten človek, čo najdlhšie mlčí, keď ublí-
žia mu jeho najbližší.
Po každom páde znova chodiť učí.
Po každom plači znova utíši.

Preto sa bojí snáď viac, než by chcela.
Hádam viac, než my sami o seba.
Snáď myslíme si, že by nemusela
A že nám toľkej lásky netreba.

Tak vážme si ich, kým sú medzi nami.
A prosíme Boha, nech bdie pri nich sám.
Veď by sme často v svete boli sami
bez našich dobrých milujúcich mám.

A tým z nich, Bože, čo už s nami nie sú
a ktoré kryje tichá čierna zem,
ktorým len sám vieš správne adresu,
tým pošli od nás tiché – ďakujem.

Deň víťazstva nad fašizmom

Štátnym sviatkom 8. mája, Deň víťazstva nad fašizmom, si pripomínáme koniec druhej svetovej vojny. Už 76 rokov uplynulo odvtedy, ako sa skončili útrapy tejto vojny. Preživší si pamätajú a mladší by nemali zabudnúť. Ťažké vojnové časy, hlad, bieda, chudoba, rachot zbraní, smrť a zranenia najbližších by mali byť varovným signálom aj pre dnešnú strednú, ale hlavne mladú generáciu. V kontexte dnešného zmáhajúceho sa extrémizmu, vojnových konfliktov v rôznych kútov sveta by sme sa mali zamyslieť nad odkazom druhej svetovej vojny. V srdci Európy žijeme pokojný život bez vojnového ohrozenia. Avšak dokedy. Kto môže zaručiť mierový status na rok, na dva? Vojnové konflikty vo svete sa nás netýkajú, kým ich nemáme za humnami. Oprášiť historické fakty, vypočuť si svedectvá starých otcov a mám, urobiť si vlastný názor a nedopustiť návrat vojnových čias. Každá generácia je zodpovedná za to, ako vedie tento svet. Nezabudnime, nedopustíme! Hroby mŕtvych sú našim mementom. Pri tejto príležitosti sme položili veniec k pamätnej tabuli tejto udalosti na zdravotnom stredisku.

D.Ď

Deň matiek

Druhá májová nedela patrí našim mámam na oslavu ich lásky, starostlivosti a obety.

Vám dnes patria všetky tie detské úsmevy, plné čistých a úprimných citov, lásky a vďačnosti.

Žiť život je veľká zodpovednosť. Naučiť ho žiť aj vaše deti je skutočné umenie. Bol vám do rúk vložený púčik, ktorý rastie a záleží naozaj len na vás, ako bude vyzeráť v plnom kvete.

Držite nad nimi ochranné krídla, keď kráčajú po ceste života. Aj keď z tej správnej cesty niekedy vybočia, dokážete znova nájsť ten správny smer. Stojíte pri nich v dobrom aj v zlom. Vaše oči neochvejne sledujú každý ich krok. Sú to láskavé oči, ktorých jas a krása rozosienenie aj najtemnejšie mraky.

Ďakujem vám aj v mene vašich detí za každé milé slovo, božk a úsmev, povzbudenie, ale aj za pokarhanie, ktoré im pomôže stať sa dobrým človekom.

D.Ď

Otvorené ihrisko

Oznamujeme občanom, že vonkajšie ihrisko pri materskej škole je už v týchto dňoch otvorené, a to počas prevádzkovej doby nasledovne:

Máj-August	09.00 - 20.00 hod
September	09.00 - 19.00 hod
Október	09.00 - 16.00 hod
November	09.00 - 15.00 hod

Verejné ihrisko je mimo prevádzkovej doby zamknuté a do areálu je vstup zakázaný.

Každý návštevník vonkajšieho ihriska je povinný dodržiavať prevádzkový poriadok a musí sa správať tak, aby jeho konanie nevedlo k ničeniu zariadení ihriska, znečisťovaniu priestoru

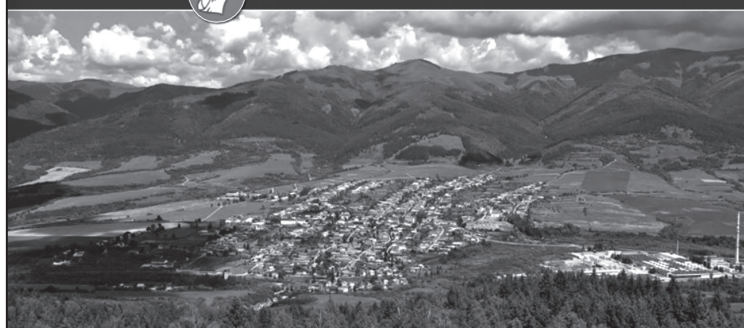
a aby neohrozoval svojím správaním ostatných návštevníkov. Oplotený areál je určený pre hry, šport a rekreáciu. Hracie prvky a športové zariadenia môžu využívať deti a osoby podľa veku určeného a doporučeného na štítkoch zariadení a fitness zóny.

Za dozor nad deťmi pri využívaní ihriska sú zodpovední:

- rodičia dieťaťa, alebo osoba staršia ako 18 rokov s vedomím rodičov
- pedagóg, ak dieťa navštívi ihrisko v dobe, kedy je zaň pedagóg zodpovedný
- správca nevykonáva dozor nad deťmi pri využívaní ihriska

POLOMKA 2020

Ján Lihan
Monika Hašková
Matej Schwarzbacher

Obec Polomka vydala obrazovú publikáciu POLOMKA 2020 s množstvom fotografií obce, pamätihodností, prírodných krás, spoločenského a kultúrneho života. Publikáciu si môžete zakúpiť v predajni Papiernictva a rozličného tovaru.

Kalendár zo života ľudského a kolobehu prírody, z roku 1848 Máj

- 1.5. začiatok hospodárskeho roku
- 2.5. stromy všade kvitnú
- 3.5. kukučka zase kuká
- 4.5. púpava na lúke
- 5.5. vlašský orech pučí
- 6.5. jahody sa poviazať
- 9.5. záhradníci v strachu pre mrazivý čas na zelené veci
- 13.5. „Chladný máj bez mrazu pre gazdu je milý - bude mnoho sena, bez chyby v obilí“.
- 18.5. buky a duby kvitnú
- 19.5. vinice sa zozeleneli
- 21.5. klas na raži vidno
- 22.5. prvé hrmavice tu
- 26.5. včelári majú pilno
- 29.5. slávik si pospevuje
- 31.5. prvé čerešne na trhu

Pribudla komodita do separovaného odpadu

Obec Polomka oznamuje občanom, že získala odberateľa na vyseparovaný odpad, ktorý sme doteraz nezberali. Od najbližšieho zvozu separovaného odpadu, a to 1. júna 2021 môžete vyložiť aj kelímky od jogurtov a rastlinných tukov. Zároveň budeme zbierať aj igelity a igelitový obalový materiál. Môžete vyložiť igelity všetkých druhov a farieb aj s nápismi.

Zároveň oznamujeme občanom, že do najbližšieho zberu separovaného odpadu začneme s distribúciou už avizovaných žltých plastových nádob určených výlučne na plastový odpad.

Úsek vvs

SPOLOČENSKÁ KRONIKA APRÍL 2021

Narodení: 3, Prihlásení: 4, Odhlásení: 5,
Zomretí: 2, Počet obyvateľov k 30.04.2021
- 2913

SPOMÍNANIE

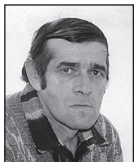
*Deň sa za dňom mína, k spánku volá
tmavá noc, oči naše k nebu hľadajú, ocko,
chýbaš nám moc.*

*Tvoja láska, Tvoje dlane, čo by sme dali
za ne, nemôžeš nás pohľadiť, ani k sebe
pritúliť.*

Dňa 29. apríla sme si pripomenuli tre-
tie výročie úmrtia náš-
ho drahého

Jozefa Líhana

S láskou a úctou spo-
mína manželka Anna,
dcéra Blanka s rodi-
nou, dcéra Lenka, pri-
atel, susedia a ostatná rodina.

...

Milovali sme ho a on miloval nás.

*Tú lásku v našich srdciach, nezničí ani
čas.*

Dňa 9. mája sme si pri-
pomenuť prvé výročie
úmrtia nášho drahého

Vlastíka Tokára

S bolesťou v srdci spo-
mínajú rodičia, man-
želka Renatka, sestra
Janka, ostatná smútiaca rodina a ka-
maráti.

...

*Sú to už štyri roky, starká, starký, čo
opustili ste nás naveky.*

*Na vašu lásku a opateru zabudnúť ne-
vieme, každý deň si na vás spomenieme.
Váš vládny hlas a nežné slová, chýbajú
nám zas a znova.*

*Buchta a či koláč sladký, starká máme
na Teba len tie najkrajšie spomienky.
Raňajky, robieval si nám ty-ty náš zbož-
ňovaný starký,*

*ach tiež by sa dali vrátiť tie dni, mesiace
i roky starký.*

*Oči plačú, srdce bolí, starká, starký, d'a-
kujeme, že ste pri nás vždy boli.*

*Dúfam, že tieto riadky, dostanú sa aj
k vám starká, starký.*

Dňa 5. mája sme si
pripomenuli štvrté
výročie úmrtia našej
milovanej

Eleny Kubušovej

a 23. mája si pripome-
nieme štvrté výročie
úmrtia nášho drahého

Rudolfa Kubuša

S láskou na Vás spomí-
na dcéra Alena s rodi-
nou, syn Rudolf s ro-
dinou, vnúčatá, sestra
Marta s rodinou, všetci
priatelia a známi, celá
rodina. Prastarým rodičom do neba
posielajú pusť všetky pravnučatá.

Zasadalo obecné zastupiteľstvo

Dňa 15.4.2021 bez prítomnosti verej-
nosti zasadalo Obecné zastupiteľstvo
v Polomke. Zasadnutia sa zúčastnili všetci
poslanci. Starosta obce pán Lihan privítal
na zasadnutí poslancov obecného zasu-
pitelstva a ostatných prítomných.

Podľa prezenčnej listiny konštatoval, že
na zasadnutí obecného zastupiteľstva
je prítomná nadpolovičná väčšina po-
slancov, čím bolo zasadnutie uznášané
schopné.

Vedením zápisnice z rokovania pove-
ril Janku Hebeňovú a Dianu Ďurčenkú.
Za overovateľov správnosti zápisnice
z rokovania určil Vladimíra Račaka a Mgr.
Ivanu Šandorovú.

Starosta obce predložil na schválenie
program rokovania obecného zastupiteľ-
stva.

Keďže poslanci nemali k programu žiad-
ne pripomienky, bol všetkými hlasmi
schválený.

Starosta obce predložil návrh, aby do ná-
vrhovej komisie boli zvolení poslanci:

Ing. Ján Fusek, Dušan Muška, Erik Micha-
lec.

K návrhu neboli žiadne pripomienky
a návrhová komisia bola jednomyselne
zvolená.

Správu o plnení uznesení obecného za-
stupiteľstva a kontrolnej činnosti predložil
Ing. Jozef Svetlák, hlavný kontrolór obce.
Na zasadnutí obecného zastupiteľstva
dňa 11.12.2021 boli prijaté uznesenia,
ktoré nepodmieňovali ďalšie plnenia.
Kontrolná činnosť sa vykonávala podľa
plánu práce, zamerala sa na dodržiavanie
finančnej disciplíny jednotlivých celkov.
Celé účtovníctvo, výkazy a prílohy boli
vedené na veľmi dobrej úrovni. Poslanci
predložení správu zobrali na vedomie.
Hlavný kontrolór predložil stanovisko
k záverečnému účtu za rok 2020. Návrh

záverečného účtu Obce Polomka za rok
2020 bol zverejnený najmenej 15 dní
spôsobom obvyklým. Riadna účtovná
uzávierka za rok 2020 a hospodárenie
obce je v súlade so zákonom o obecnom
zriadení a zákonom o rozpočtových pra-
vidlách územnej samosprávy. Nebola
overená audítorom, termín bol odsu-
nutý, ale k auditu dôjde. Účtovná uzávierka
v hospodárskej časti za rok 2020 bola
vykonaná v súlade so zákonom o účtov-
níctve a vyjadruje verne vo všetkých vý-
znamných súvislostiach finančnú situáciu,
ako aj výsledok hospodárenia. Na základe
týchto skutočností odporučil obecnému
zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie
návrhu Záverečného účtu Obce Polomka
za rok 2020 výkonom - záverečný účet sa
schvaľuje bez výhrad.

Obecné zastupiteľstvo schválilo Závereč-
ný účet Obce Polomka a celoročné hospo-
dárenie za rok 2020 bez výhrad. Upravený
prebytok rozpočtového hospodárenia vo
výške 87 731,69 € schválili použiť na
tvorbu rezervného fondu.

Poslanci obecného zastupiteľstva zobra-
li na vedomie správu o stave obecného
majetku a odporučili vykonať opravy
a údržbu tak, ako je uvedená v správe.

Na základe zákona č. 583/2004 Z.z. o roz-
počtových pravidlách územnej samo-
správy a o zmene a doplnení niektorých
zákonov starosta obce predložil návrh
na rozpočtové opatrenie a to povolené
prekročenie a viazanie príjmov a povole-
né prekročenie a viazanie výdavkov. Zo
zákonu obce a mestá musia od 1.7.2021
zbierať biologický rozložiteľný kuchynský
odpad. Obec Polomka nebude zbierať
tento odpad z rodinných domov, ale dala
žiadosť na envirofond, kde žiada o pride-
lenie finančných prostriedkov na nákup
kompostov s objemom 800 litrov, ktoré

by boli umiestnené v každej domácnos-
ti občanom s trvalým pobytom v danej
nehnuteľnosti. Z tohto dôvodu máme
vysútažených už 700 kusov. V súčasnosti
čakáme na vyhodnotenie našej žiadosti.
V prípade schválenia žiadosti, komposte-
ry budú zakúpené z týchto prostriedkov.
V opačnom prípade musí dôjsť k úprave
rozpočtu a kompostery budú zakúpené
z vlastných prostriedkov, a to vo výške
64.000 €. Obecné zastupiteľstvo schválilo
rozpočtové opatrenie rozpočtové opatre-
nie č. 2/2021. Poslanci zobrali na vedomie
správu o zabezpečovaní úloh na úseku po-
žiarnej ochrany za II. polrok 2020. Poslanci
sa zaoberali žiadosťami o predaj pozem-
kov a žiadosťou o vysporiadanie vlastníč-
kych vzťahov a práv k nehnuteľnostiam.

Z dlhodobého hľadiska je potrebné sa
v obci zaoberať otázkou výstavby denné-
ho stacionára pre seniorov alebo poprí-
pade aj domova dôchodcov. Poslanci zva-
žovali niekoľko vhodných lokalít a počet
prípadných klientov stacionára. Obecné
zastupiteľstvo schválilo miesto nad šta-
diónom pre výstavbu denného stacionára
a zároveň schválilo vypracovanie štúdie
pre denný stacionár pre 30 klientov.

V interelácii a diskusii sa poslanci zao-
berali otvorením a prevádzkou detského
ihriska, stavom budov, ktoré špátia obec
avšak nie sú vo vlastníctve obce, mož-
nosťou vytvorenia občianskych hliadok
ak vyjdú výzvy zo štátnych inštitúcií, proti
záplavovým opatreniam na jednotlivých
uliciach, realizáciou testovania COVID 19
v obci, údržbou a opravou štadióna, pod-
mienkami zberu pneumatík a efektívnou
výberu poplatkov za TKO.

Na zasadnutí OZ sa uskutočnila aj voľba
nového hlavného kontrolóra. Voľba ešte
nie je právoplatná

D.Ď

Život ľudu detvienského

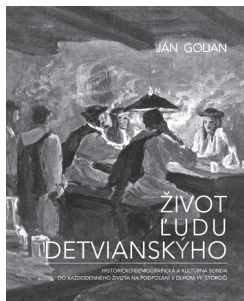
Občianske združenie Society for
Human Studies vydalo na konci roka
2019 prínosnú publikáciu Život ľudu
detvienského od autora Mgr. Jána
Goliana, PhD. Kniha je
venovaná dejinám Pod-
poľania a po obsahovej
a grafickej stránke je veľmi
hodnotná. Náklad vydania
bol limitovaný, a preto ne-
pokryl záujem u čitateľov
najmä na Podpoľaní a v
jeho okolí.

Naše občianske zdru-
ženie TREND sa rozhodlo
podporiť dotlač knihy,
aby mohla byť dostupná
najmä pre ľudí v regióne stredného
Slovenska. Horehronie ako susedný re-
gión Podpoľania má mnoho s Detvou
a jej okolím spoločného (história, spô-
sob života, cestovný ruch...). Preto má
dotlač tejto publikácie význam aj pre
nás. Obec Polomka a viaceré obce Ho-
rehronia majú svoje monografie a rôz-
ne publikácie, ktoré mapujú históriu,
súčasnosť, nárečie, tradičný odev a po-
dobne. Na základe vlastných skúse-
ností vieme, že o takýto typ publikácií
je značný záujem u miestnych obyvate-
ľov i u návštevníkov regiónu.

Naľko ide o nekomerčný titul, kni-
ha bez externých prostriedkov nemô-
že byť publikovaná. Na knižnom trhu
nedokáže zarábať ani
na vstupné náklady.
Aj prvé vydanie knihy
vyšlo len vďaka dotá-
cii Fondu na podporu
umenia, sponzorskej
podpore a vlastných
peňazí vydavateľa. Pre-
to sme napísali projekt
a obrátili sa na BBSK
o finančnú podporu
dotlače tejto knihy. No
a podarilo sa! Podarilo
sa z tohto projektu vydať časť nákladu
- 100 kusov. Knihy sú už distribuované
do kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií,
medzi študentov, učiteľov a budú slúžiť
najmä na prezentáciu dejín stredného
Slovenska a jeho kultúrnych hodnôt.

OZ TREND venovalo jeden výtlačok
miestnej základnej školy a veríme, že
prispieje k výučbe dejepisu a regionál-
nej výchovy. Druhý výtlačok putoval
do miestnej obecnej knižnice, kde je
k dispozícii čitateľom.

M. Heretová

S jarou opeknieva aj dedina

S príchodom pekného slnečného počasia
sa prebúdzajú príroda okolo nás. Všade, kam
oko dovidí, sa zozelenievajú haje a doliny.
Tento nádherný vizuálny zážitok ešte umoc-
ňujú prvé jaré kvietky. Žlté, biele a fialové
záblesky na zelených lúčach sú balzamom
nielen pre oko, ale aj pre dušu.

Takýto pocit si však môžeme zabezpečiť aj
doma, v dedine. Rozkvitnuté predzáhradky,
dvory a balkóny potešia nielen majiteľov, ale
každého okoloidúceho. A každý okoloidúci
obdivujú upravené priestory v duchu a
možno nahlas pochváli domácných za výsledok
ich práce.

A stačí tak málo. Trh je zaplavený množ-
stvom kvetov, rôznych druhov a farieb. Tro-
chu estetického čítania, šikovné ruky, chuť a
pekná predzáhradka je na svete. A dá sa to
dokonca aj bez finančných investícií na kúpu
kvetov. Mnoho druhov trvaliek rastie takmer
pre každým domom. Susedia si navzájom od-
nože vymenia, štepiky si vypustejeme aj sami
a krása je hotová takmer zadarmo. Kde je vôľa,
tam je aj cesta.

Obec sa snaží každoročne skrášľovať ve-
rejný priestranstvo novou výsadbou kríkov a
kvetov. Ak by však každý majiteľ nehnuteľnos-
ti venoval čo i len trošku priestoru pred do-
mom kvetinovej výsadbe, spoločným úsilím
dosiahneme, že naša obec bude žiarť farbami
od jari do jesene, ulice budú upravené a letné
prechádzky budú príjemné pre všetkých.

D.Ď

Z Valachov valasi

Bolo to už ANNO DOMINI 1440, keď sa vetrom a bojom ošľahaný Alex konečne šťastne vrátil domov. Ten neskorý júlový večer sa celá rodina stretla v ich veľkej rodnej loannisovej chyži, tešiaca sa návratu syna, brata, švagra, strýka a uččoka. Šťastná Vihelmína nevedela od vďačnosti a radosti, čo má svojim milým predostrieť. Tak sa tu striedalo varené, pečené mäsko so syrmí, koláčmi a všetkými maškrtkami, ktoré ešte stále vedeli zručné ruky Vihelmíny vyčarovať. Všetci sa mali radi a tie najmenšie z dedinky sa pretekali, kto sa prv zavesí na ruky matky alebo omy, prípadne, ktoré sa môže držať aspoň jej sukne. Menší sa nevedeli nasýtiť Vihelmínovou láskou a tí starší počúvali a počúvali dospelý rozhovor skúseného loannisa, ale i Alexa, ktorý svojimi zážitkami zo Smedereva potvrdzoval otcove bohaté skúsenosti z bojov i o postavení jednoduchého ľudu.

Žigmundovo cisárstvo nemalo dlhé trvanie, pápež Eugen IV. ho korunoval 31.5. ANNO DOMINI 1433 za cisára Svätej rímskej ríše nemeckého národa a 9.12. ANNO DOMINI 1437 pri návrate do Uhorska v Znojme zomrel cisár Žigmund Luxemburský. Uhorský snem prijal za kráľa jeho zaťa Albrechta Habsburského v januári ANNO DOMINI 1438.

A je tu opäť stará pieseň hrozby, keď osmanské vojská sultána Murada II. vpadli do Uhorska, poznal loannis.

Nie všetci s úplným pochopením počujú rozhovor otca so synom Alexom. Albrecht Habsburský získal aj českú korunu, ale s českými stavmi musel tuho bojovať aj proti spojeným vojskám Poliakov a kališnických Čechov a ešte len so svojou vládybažnou svokrou Barborou musel robiť poriadok a jej odňať majetky daroval manželke Alžbete. Na juhu Uhorska v Smedereve sa Albrecht neodvážil zaútočiť proti silnejšej armáde Murada II. a tu sa kráľ v tábore nakazil červienkou, ktorej 27. októbra ANNO DOMINI 1439 nedáľko Komárna podľahol. V testamente určil, že ak sa jeho manželke narodí syn, jeho sídlom sa má stať Bratislava. Smutný osud stihol kráľa Albrechta, ale ktovie ako by to bolo dopadlo i s nami, keď som za tú krátku dobu uhorského vojaka skúsil veľa hrôzy, tak len môžem ďakovať Pánu Bohu, že som sa navrátil zo Smedereva so zdravou kožou a bez červienky. - rozhovoril sa Alex. Nie všetci, najmä švagrovia si vedeli predstaviť o čom sa svokor a najmladší švager Alex rozprávajú, no z lásky a úcty k svojim manželkám počujú a snažia sa tváriť múdro.

-Proti Osmanom sa musíme brániť, no aj okrem toho páni si pre svoju ctibažnosť, lakomosť, túžbu po moci a sláve vedia stále vymýšľať nové spory, intrigy a výboje. No niet kráľa na bojisku bez vojska a chudoba - obyčajní vojaci sa musia dať zabíjať za ich záujmy a tak je to odjakživa, „keď páni tancujú, chudoba platí za muziku.“ (ťažkou upracovanou rukou si odhrnul z čela husté strieborné vlasy loannis) a nie páni hýbu svetom, ale ľud Boží. Páni rozkazujú a poddaný ľud vyplní často i tie najnezmyslenejšie príkazy. Ešte žiadny generál nevyhral vojnu bez vojakov, žiadny kráľ ani zemepán by nebol pánom, keby nemal nad kým pano-

vať, koho utláčať a z koho žiť. - Tomuto loannisovmu prejavu lepšie rozumeli i loannisovi zaťovia a uznanlivo prikyvovali. - Uhorskí magnáti povolali na trón kráľa Vladislava III. z rodu Jagelovcov, ale chýry išli aj o vtedy tarchavej kráľovnej Alžbete, ktorá aby zabránila Vladislavovej korunovácii, vyslala svoju komornú Helenu Kottannerovú, aby v noci z 21. na 22.2. ANNO DOMINI 1440 s pomocníkmi ukradla z Vyšegradu kráľovskú korunu. Pri pílčení zámok a násilnom otváraní veže narobili dosť hluku, ale stráž si nechcela nič všimnúť, na dvere upevnili nový zámok s kráľovninou pečatou a s korunou zašitou v poduške cez zamrznutý Dunaj precválala komorná s pomocníkmi do Komárna, kráľovnej sa narodil syn Ladislav, nazývaný Pohrobok a jeho korunovácia bola stanovená na 15. mája ANNO DOMINI 1440, no ale o dva mesiace ten istý ostríhmský arcibiskup Dionýz zo Seče v stoličnom Belehrade korunoval aj Vladislava. No a my už môžeme len čakať, čo nám prikáže naše nové panstvo z Muránskeho hradu. - Ukončil svoje informácie, získané z cesty zo Smedereva mladý Alex, ktorý sa od rodiny na krátku chvíľu vytratil do tmy, aby v údolí pozoroval blikot svetielka z chalúpy, do ktorej po mesiacu posielal nežný pozdrav dievčine, ktorá si usilovne vyšivala zrkadlovú kapku.

M. Ocelová

Bocian

Hrba odpadu – kompostovisko, miesto na pristátie - letisko, no lietajúci ekológ, bocian nezmylil si ho za močiar.

V plachtivom lete vidí cieľ, z letiska vezme si svoj diel, nechýba mu motor ani karburátor, len kto je, kto jeho navigátor.

Už zasa konal strastiľnú cestu, vrátil sa opäť k svojmu miestu, kde vytrvale buduje si hrad, teší sa z práce a je rád.

On symbol detskej ratolesti kochá sa v svojej plodnosti, zobáčky krmí, neustane, mlad' k letu cvičí do jesene.

Po dlhej zime včasne z jari spozná svoj domov na stožiarí a jeho presný elegantný let obdivuje celý šírý svet.

Milé deti, spolu s ekologickým bocianom uprostred jari Vás pozdravuje Mária Ocelová

Medzinárodný sviatok, ktorý si pripomíname každý rok 22. apríla, vnímame odlišne a zároveň podobne. Niektorí v tento deň naložia vrecia do ruksaka a ide s rodinou zbierať odpady do prírody, iní sadia stromčeky alebo upratujú dvor, záhradku, lúku, les, svoje okolie. Od roku 1970 sa ľudia zaoberajú možnosťami lepších podmienok pre život na našej planéte a pravidelne zverejňujú svoje názory, podnety na diskusie a štúdie. Rada by som vám niektoré priblížila:

- tento sviatok vznikol ako reakcia na rozsiahle poškodzovanie životného prostredia
- zemské zdroje nie sú nevyčerpatelné
- diskusia o možnostiach a riešeniach ničenia životného prostredia

- cieľ zvýšiť recyklovanie odpadkov
- oboznamovať so životom v zmysle ZERO WASTE (život bez odpadu, životný štýl, ktorý podporuje opätovné využívanie všetkých zdrojov bez tvorby odpadkov, skládkovania alebo spaľovania)

Aj naši škôlkari zmýšľajú ekologicky, nielen preto, že ich k tomu dennodenne vedú pani učiteľky. Takmer každá téma, ktorú spolu s deťmi v škôlke preberáme je prepojená s empatickým vnímaním prírody a environmentálnou výchovou. Je potrebné, aby ľudia zmenili svoj doterajší konzumný spôsob života, aby človek zmenil svoj vzťah k sebe samému a tiež k životnému prostrediu. Už dieťa predškolského veku chápe ekologické zákonitosti a rozvíja si svoj ľudský a morálny vzťah k ochrane a k tvorbe životného prostredia. Pokiaľ rastú stromy, kvitnú kvety, tečie čistá voda v potokoch, žijú zvieratká, tak aj ľudia majú všetko to, čo potrebujú k svojmu životu.

Deň Zeme naši predškôlci vnímajú takto: Dieťa 1: Na šťastnej planéte žijú šťastné zvieratká, šťastní ľudia. Nie sú tam žiadne odpady a žije sa dobre. Aby neboli odpady, všetci by vyzbierali odpady a smetiarske autá by ich odviezli a zemeguľa by bola čistá a aj stromy nám pomáhajú, aby mali zvieratká a ľudia veľa vzduchu.

Dieťa 2: Na Deň Zeme sme kreslili taký obrovský plagát. Kreslili sme nešťastnú planétu, boli tam odrezané všetky stromy a bagre kopali jamy a z domov sa dymilo. Ľudia nemali čo dýchať ani zvieratká nemali čo dýchať.

Dieťa 3: Deň Zeme znamená, že upratujeme Zem našu planétu, že zoberieme vrece, zoberieme rukavice, aby sme mohli chytať plasty a odpady. Dáme ich do vreca, keď pozbierame tak potom dáme do koša alebo na Zberný dvor. Odpady hádzu na zem niektorí zlí ľudia a my deti musíme potom zbierať.

Dieťa 4: Nakreslil som nešťastnú planétu. Nešťastné oči a nešťastné ústa. Lebo tam boli neboli stromy, zvieratká, vtáčiky, ale sa len dymilo z komínov. A tiež škodlivý dym ide z áut. Chcel by som, aby ľudia chodili peši a nie stále autami.

Dieťa 5: Popri rieke je veľa smetí. My sme zbierali s mamou. Sklo, papier, plechovky, plastové fľaše a potom sme všetko dali do vriec a tam dole na Bučniku pod stromami

bolo zase veľa smetí a našli sme aj okuliare a starú topánku. Prečo to tí ľudia tam dávajú? Do prírody vyhadzujú smeti len zlí ľudia a dobrí ľudia ich zbierajú. Naša Zem by veľmi chcela čistú prírodu.

Dieťa 6: Planéta stále trpí, lebo má veľa odpadkov. Jedného dňa som šla so starou pozbierať odpady, našla som tam aj vyhodené hračky, hrnčeky, papiere také pokreslené. Pozbierali sme to a vyhodili do koša. Vôbec sa mi to nepáči, lebo zvieratká, stromy aj kvietky trpia.

Dieťa 7: A potom sme sa naučili aj peknú pesničku, ako vytriediť tie odpady. Zaspievajme si na melódiu piesne Prší, prší.

Aj keď sme len malé deti vytriedime kopec smetí,

//:modrá, žltá, zelená vieme, čo to znamená://

Deň Zeme

Slniečko nám vonka svieti, podme všetci zbierať smeti, //:papier, plasty, plechovky, sklo aj staré baterky.://

Prší, prší len sa leje, ujo smetiár sa usmeje,

//: rýchlo z auta vylezie a odpady odvezie.://

Okrem spevu o triedení odpadu, kresby šťastnej

a nešťastnej planéty, rozhovorov na tému Deň Zeme, deti absolvovali aj iné aktivity. V hre Zachráňte ryby zbierali a triedili odpady z potôčika, hrali sa s vláčičkom Separáčikom, naučili sa správne separovať pozbieraný odpad, plastové odpady ukladali do žltého vagoníka, vrchnáčky z PET fľaš zvlášť do rušňa, papier do modrého, sklo do červeného a plechovky do zeleného vagoníka. Vedomosti z hier si utvrdili na exkurzii na Zbernom dvore. Oboznamovali sa s knihou Chránime našu planétu, ktorú si mohli aj zakúpiť. Environmentálna výchova však nekončí za bránami školy, ale naopak začína, pretože úzko súvisí s našim životným štýlom a ekosystémami na našej planéte. Deti spolu s pani učiteľkami upratovali a zametali školský dvor, ihrisko aj blízke okolie. Pani ochránarka Hanka ochotne a primeraným spôsobom deťom vysvetlila, prečo odpady v prírode nemôžu ostať a koľko rokov sa rozkladá napríklad fľaša, plienka alebo konzerva. Na Zbernom dvore deti videli, že okrem pohodených odpadkov v našom okolí na rôznych skládkach je množstvo smetí vytriedených a pripravených na ďalšiu výrobu a použitie v živote ľudí. Názorne pochopili, že odpady sa oplatí zbierať a separovať. Veď také krásne veci môžeme z odpadu vyrobiť. V spolupráci s p. Horváthovou sme v areáli školy zasadili listnaté stromy javor a buk a ihličnaté stromy jedľu a smrek.

Na záver by som chcela apelovať na všetkých dospelých, aby nevytvárali skládky a šli ďalšej generácii príkladom. Pretože je úplne zbytočné viesť deti environmentálnym smerom, kým na druhej strane všade, kde sa pozrú (okolo chodníkov, pri ceste, v potoku, popri Hrone, na štadióne, ihrisku, v dolinách, v lesoch) vidia skládky nepotrebných vecí a odpadu.

Nepýtaj sa, čo môže urobiť tvoja zem pre teba.

Pyťaj sa čo môžeš urobiť ty pre svoju zem.

J.F.Kennedy

J.Vengerová

Sčítanie obyvateľov domov a bytov 2021

Predseda Štatistického úradu SR vydal 21. apríla 2021 rozhodnutie o začatí asistovaného sčítania obyvateľov od 3. mája 2021 do 13. júna 2021.

Čo je asistované sčítanie?

Jedná sa o asistovanú formu sčítania, pri ktorej na zabezpečenie svojej povinnosti sčítať sa obyvateľovi pomôže mobilný alebo stacionárny asistent.

Pre koho je určené asistované sčítanie?

Asistované sčítanie je určené pre tých ktorí sa nemohli sčítať samosčítaním z dôvodu, že nemali prístup na internet, nemajú počítač, tablet alebo sa nevedeli elektronicky sčítať počas obdobia online samosčítania.

Ako sa bude realizovať asistované sčítanie?

V našej obci bude vytvorené jedno kontaktné miesto na Obecnom úrade, kde sa budú môcť sčítať obyvatelia SR bez ohľadu na jeho trvalý pobyt. Na kontaktnom mieste bude k dispozícii technika a stacionárny asistent. Obyvateľ si môže vyžiadať pomoc od stacionárneho asistenta alebo mu stacionárny asistent poskytne počítač, aby sa sčítal sám. Ak sa nemôžete dostaviť na kontaktné miesto v čase prevádzkových hodín, môžete si k sebe domov objednať mobilného asistenta a to zavolaním na Obecný úrad na tel. číslo

048/6193 283, 6193 138, 6193 103. Mobilný asistent späťne kontaktuje telefonicky obyvateľa a dohodne sa na presnom

čase, kedy ho navštívi s tabletom doma, aby ho sčítal.

Pandemická bezpečnosť

Tak na kontaktnom mieste, ako aj v samotnej domácnosti platia hygienicko-epidemiologické opatrenia /rúška, odstupy, použitie ochranných prostriedkov/.

Ako poznáme asistenta a čím sa preukáže?

Každý mobilný asistent bude vybavený preukazom mobilného asistenta, ktorý predloží pri kontakte s obyvateľom. Preukaz musí splniť nasledujúce náležitosti: meno a priezvisko asistenta, identifikátor asistenta sčítania a evidenčné číslo preukazu asistenta. Totožnosť asistenta, ktorý kontaktuje obyvateľa na základe predchádzajúceho objednania, je možno si späťne overiť zavolaním na Obecný úrad. Odporúčame obyvateľom, aby si pri prvom

telefonáte s mobilným asistentom vyžiadali jeho celé meno a evidenčné číslo preukazu mobilného asistenta, prípadne aj identifikátor asistenta sčítania. Na základe týchto údajov je možné si overiť totožnosť asistenta v obci. POZOR!

Na záver treba pripomenúť, že NIKTO PROAKTÍVNE NECHODÍ pri sčítaní 2021 k obyvateľovi domov. Ak sa s takýmto postupom stretnete, dôrazne odporúčame nepúšťať neznáme osoby do bytu či domu a kontaktovať obec alebo políciu.

Prevádzkové hodiny kontaktného miesta:

Obecný úrad Polomka

Osloboditeľov 12

976 66 Polomka

Nemôžete sa sčítať sami ani s pomocou blízkej osoby?

Navštívte kontaktné miesto, kde Vám náš asistent rád pomôže.

Utorok: 9,00 hod. – 10,30 hod.
12,30 hod. – 14,00 hod.

Streda: 12,30 hod. – 17,00 hod.

Štvrtok: 9,00 hod. – 10,30 hod.

12,30 hod. – 14,00 hod.

Nemôžete sa sčítať sami ani s pomocou blízkej osoby?

Nemôžete sa dostať na kontaktné miesto?

Požiadajte o mobilného asistenta sčítania:

Kontakt: tel. číslo na obec: 048/6193 283, 048/6193 102, 048/6193 103

Osádzanie vtáčích búdok

Žiaci sa učia na hodinách prírodovedy a biológie o vtáčkoch, o tom, aké sú užitočné a tiež vedia, že sa treba o nich starať, hlavne v zime. A tak naši starší žiaci spolu s mladšími spolužiakmi pripevňovali na stromy v našom školskom areáli vtáčie búdky, ktoré sme dostali od Lesného závodu v Beuši. Boli veľmi radi, že mohli prispieť aspoň malou pomocou ku starostlivosti o operencov.

ZŠ Polomka

Vysoká efektívnosť pestovania najmä úžitkových rastlín je vždy vítaným prínosom pre každého záhradkára. Ak k tomu pridáme ešte aj dekoratívny tón, vytvoríme zo záhrady jednotný harmonický celok lahodiaci oku a plný chutných vitamínov.

Prednosti vyvýšených záhonov:

- urýchľujú klíčenie semien, zlepšujú rast rastlín, urýchľujú dozrievanie, zvyšujú úrodnosť aj kvalitu zeleniny i bylín
- zlepšujú výživu rastlín aj ich zdravotný stav

- umožňujú pestovať aj náročnejšiu zeleninu

- dovoľujú upraviť záhony aj na kryté šetriť naše chrbty

- umožňujú dekoratívne stvárnenie záhonov a ich harmonické zakomponovanie do záhradného prostredia

- vysoké záhony môžu slúžiť aj ako deliaci prvok rôznych záhradných častí

Kam s vyvýšenými záhonmi?

Správne umiestnenie vyvýšených záhonov a ich poloha závisia od toho, či ide o pestovateľský a úžitkový záhon alebo okrasný, architektonicky dotvárajúci záhradu:

- úžitkový záhon, ktorý je určený najmä na pestovanie zeleniny a bylín, musí byť umiestnený na celodennom plnom slnku, svojou dĺžkou osou v smere sever – juh; pre teplomilnejšie rastliny je vhodnejšie, ak je prísadený k južnej stene

Záhradkárske okienko

Ako pestovať zeleninu vo vyvýšených záhonoch

budovy;

- vhodné je kombinovať úžitkový s dekoratívnym efektom týchto záhonov;

- vyvýšený záhon v záhrade by mal byť umiestnený na nespevnenej pôde, aby doň mali voľný prístup užitočné pôdne živočíchy a aby prebytočná dažďová a závlahová voda mohla vsakovať do pôdy a, naopak, aby počas sucha záhon mohol čerpať vlahu z podlažia;

- výnimkou môže byť umiestnenie vysokého terasového záhona na svahu alebo na betónovom či dláždenom podlaží – to sa týka najmä komunitných mestských záhrad; takéto záhony si vyžadujú dôslednejšie zavlažovanie.

Konštrukcia a materiál

Vysoké záhony podľa svojej konštrukcie a použitého materiálu môžu byť vytvorené z jednoduchého dreveného debnenia, ale takisto z rôzne veľkých vriec

naplnených substrátom. Využiť sa dajú aj ovocné prepravky či palety, nepoužívané kuchynské a iné nádoby, veľkoobjemové

plastové kompostéry. Za stredne vysoké mobilné záhony môžeme považovať debničky na kolieskach s rozmermi približne 120 x 80 x 50 cm.

Vyvýšené záhony môžu mať aj vyššiu dekoratívnu hodnotu, keď sú vytvorené

napríklad z drevenej guľatiny stĺpovito zatĺčenej do zeme alebo vymurované z prírodného kameňa či tehál, prípadne z gabionov (drôtené pletivo vyplnené kameňmi).

Zásady pestovania

Aby pestovanie zeleniny vo vysokých záhonoch bolo maximálne úspešné, treba dodržať zopár pravidiel:

- pri zakladaní nepoužívame ťažko rozložiteľné agátové a smolné ihličnaté drevo
- náplň vysokého záhona je živá, kom-

postuje sa, teda aj jej objem sa znižuje – sadá každý rok, preto treba doplniť vrchnú vrstvu substrátu; záleží len na nás, akú zeleninu chceme pestovať – či náročnú na živiny, alebo takú, pre ktorú je vysoký obsah živín nevhodný, a podľa toho si namiešame doplnkový substrát, vždy však s prídavkom vyzretého kompostu

- v 1. roku po založení vysokého záhona je pestovateľská vrstva pôdy najbohatšia na živiny a dusík. V tomto čase sem nevysádzame zeleninu, ktorá vo zvýšenej miere akumuluje dusík (špenát, šalát, červenú repu, reďkovky, mangold), aby sme pri jej konzumácii neprijímali viac nevhodných dusičnanov ako vitamínov

- rastliny na vysokých záhonoch majú vyššiu potrebu vody a takisto z povrchu sa voda odparuje intenzívnejšie, preto musíme dbať na správnu a včasnú závlahu podmokom, najlepšie odstátou vodou – studená voda spôsobuje rastlinám rastový šok, zníženú úrodu; na zavlažovanie podmokom môžeme využiť plastové drenážne rúrky uložené v pestovateľskej vrstve pôdy alebo kvapkovú závlahu – takéto zavlažovanie je efektívnejšie, zabráňuje tvorbe prísušky a tým, že nezmačká povrch rastlín, predchádza rozvoju a šíreniu hubových chorôb

- po zbere časti úrody hneď vysádzame na uvoľnené miesto ďalšie rastliny

Urob si sám